

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa M.P.

przeciwko P. S.A. w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w W. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 7 stycznia 2014 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 63 562 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie z jej nieruchomości bez tytułu prawnego w okresie od 1998 r. do 2008 r. i obciążył go kosztami postępowania za obie instancje.

Pozwany w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące

możliwości przyznania właścicielowi nieruchomości wynagrodzenia za korzystanie z jego nieruchomości przez przedsiębiorcę przesyłowego bez tytułu prawnego po wejściu w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych ustaw (Dz.U. Nr 1156, poz. 731) w sytuacji, gdy uzyskał on wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu będące rekompensatą za obciążenie nieruchomości oraz czy wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu konsumuje wynagrodzenie z tytułu korzystania przez przedsiębiorcę z nieruchomości bez tytułu prawnego w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, o jakim mowa w art. 224 do 225 k.c. Istnienie potrzeby wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczy art. 224 i 225 k.c. oraz art. 305² § 1 i 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wskazanie przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia istotnego zagadnienia prawnego, z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazaniem, że jest ono nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie

nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych, podobnych spraw. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy twierdzenie skarżącego obejmuje takie właśnie zagadnienie i czy jest ono na tyle istotne, że skarga wymaga rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz.151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącego wątpliwości nie odpowiadają założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Wyartykułowane we wniosku wątpliwości nie stanowią nowego i istotnego zagadnienia prawnego, zmierzają w istocie do uzyskania odpowiedzi, czy powódka zachowała uprawnienie do dochodzenia wynagrodzenia za okres poprzedzający ustanowienie służebności przesyłu. Nie ma podstaw do przyjęcia, że wynagrodzenie przewidziane w art. 224 - 225 w związku z art. 230 k.c. jest wynagrodzeniem o jakim mowa w art. 305² § 1 i 2 k.c.; są to odrębne, niezależne od siebie wynagrodzenia. Wątpliwości skarżącego, osadzone w realiach tej sprawy, wskazują na problemy związane z procesem stosowania prawa, które stale towarzyszą temu procesowi decyzyjnemu. Do czasu uzyskania przez przedsiębiorcę przesyłowego tytułu do korzystania z nieruchomości innej osoby (najem, użyczenie, ustanowienie służebności) trwa stan korzystania bez ważnej podstawy prawnej, o jakim mowa w art. 224 - 225 k.c.

Powołanie przez skarżącą jako przyczyny wniosku potrzeby wykładni konkretnego przepisu prawa budzącego wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymagało wskazania, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów lub wyłoniły się istotne wątpliwości przy jego interpretacji. W tym celu należało wskazać nie tylko przepisy prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowo opisać na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określić, że mają poważny charakter lub

przedstawić orzeczenia sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje. Dla wykazania rozbieżności powinny być przytoczone konkretne, rozbieżne orzeczenia wydane w identycznych lub zbliżonych stanach faktycznych, nie zaś orzeczenia wydane w sprawie skarżącej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości interpretacyjne, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które towarzyszą niemal każdemu procesowi decyzyjnemu. Tej miary wątpliwości prawnych skarżąca nie wykazała. Analiza uzasadnienia wniosku wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi dotyczącej prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Nie ma podstaw do uznania, że zaistniały wątpliwości w wykładni wskazanych przepisów, wynikające z dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, wymagające doprowadzenia do jednolitości prezentowanych zapatrywań, a ich rozwiązanie możliwe jest w tej sprawie. Przedstawione orzeczenia nie wskazują na istnienie rozbieżności w orzecznictwie sądów. Artykułowane wątpliwości stanowią przejaw subiektywnej oceny roszczenia powódki.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]

db

r.g.